

Tekninen lautakunta keskusteli kunnan peltojen salkutuksesta ja vuokraamisesta kokouksessaan 16.9.2025 ja totesi, että salkutus ja vuokrattavien peltolohkojen kilpailutus valmistellaan edelleen päätöksentekoon.

Kunnan hallintosäännön 26 § 2 mukaan tekninen lautakunta päättää alueiden vuokralle antamisen periaatteista ja vuokrista. 31 § 20 mukaan toimialajohtajan yleiseen ratkaisuvaltaan kuuluu toimialansa osalta alueiden vuokralle antaminen lautakunnan määrittelemien periaatteiden ja taksojen mukaisesti muiden kuin maanvuokrasopimusten osalta. Maa-alueiden myynnistä puolestaan päättävät kunnanjohtaja ja kunnanhallitus hallintosäännön 30 § 3 mukaisesti, joten salkutus viedään myös kunnanhallituksen käsiteltäväksi.

Salkutus

Kunnan vuokrapelloille on tehty liitteenä oleva salkutus sen mukaan, mitkä niistä on syytä pitää kunnan omistuksessa ja mitkä voitaisiin mahdollisesti myydä. Osalla pidettävistä pelloista sijaitsee myynnissä olevia kaavatontteja, joten niitä on tarkoitus viljellä vain tonttien myyntiin asti.

Vuokrapeltojen hinnoittelu

Viimeksi voimassa olleiden vuokrasopimusten vuosivuokrat vaihtelivat välillä 125–252 €/ha, keskiarvo oli 184 €/ha. Enimmäkseen vuokrat olivat keskustan lähialueilla 200 €/ha ja Aitoossa, Rautajärvellä ja muissa kylissä tätä vähemmän. Pirkanmaalla kuntien peltovuokrat ovat keskimäärin 232 €/ha. Vuosittain pelloista on saatu vuokratuloja yhteensä noin 7310 euroa.

Viimeksi voimassa olleet vuokrasopimukset oli laadittu ajalle 5/2023–12/2025. Pidempi vuokra-aika vähentää hallinnollista työtä ja luo varmuutta viljelijälle. Vuosivuokrat oli näissä sopimuksissa sovittu kiinteästi, eikä sidottu esimerkiksi elinkustannusindeksiin. Poikkeuksena on Roholan peltoalueet, joista on laadittu sopimus 2017.

Vuokraehdot

Tarkat sopimusehdot ovat tähän mennessä saattaneet vaihdella eri vuokrasopimusten välillä. Pelloilla, joilla sijaitsee myytäviä kaavatontteja on sopimusehdoissa syytä erikseen mainita sopimuksen purkamisen ehdot tonttien mennessä kaupaksi. Esitys tuleviksi sopimusehdoiksi on oheismateriaalina olevassa sopimus pohjassa.

Ilmasto- ja luontonäkökulmien huomioiminen

Pälkäneen kunta kuuluu Etelä-Pirkanmaan kuntien ilmastotyön HINKU-verkostoon ja on kunnanvaltuuston päätöksellä sitoutunut yhteiseen päästövähennystavoitteeseen. Päivitetystä ilmasto-ohjelmassa myös luonnon monimuotoisuuden turvaaminen on otettu osaksi ohjelmaa. Pälkäneen kunnanhallitus päätti 19.1.2026 § 10 esittää päivitettyä Etelä-Pirkanmaan ilmasto-ohjelmaa ja Pälkäneen toimenpiteitä kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi. Ilmasto-ohjelman kuntakohtaisissa

toimenpiteissä on listattuna ilmasto- ja luontonäkökulmien huomioiminen kunnan vuokrapeltojen viljelyssä. Siitä todetaan:

"Toteutetaan kunnan omistamien peltujen salkutus. Pitkäaikaisten vuokrasopimusten uusimisen yhteydessä selvitetään mahdollisuutta sopia vapaaehtoisista toimista, jotka edistävät pellon kasvukunnon parantamista, hiilensidontaa ja luonnon monimuotoisuutta (esim. kasvukuntosopimus). Tavoitteena on tukea kestäviä viljelymenetelmiä, vähentää maaperäpäästöjä ja lisätä peltoluonnon monimuotoisuutta."

Kuvaukseen sopivia vapaaehtoisia toimia ovat esimerkiksi ruokaviraston ekojärjestelmätuki ja ympäristökorvaus, joihin kunta voi kannustaa vuokralaista tutustumaan.

Kunnanvaltuusto käsittelee päivitettyä Etelä-Pirkanmaan ilmasto-ohjelmaa ja Pälkäneen toimenpiteitä kokouksessaan 2.2.2026.

Lisäksi on olemassa ELY-keskusten kehittämä maan kasvukuntosopimus, jossa voidaan huomioida toimenpiteitä maan kasvukunnon ja vesitalouden parantamiseksi ja ylläpitämiseksi. Toimenpiteitä voivat olla esimerkiksi peltujen kalkitus, maanparannusaineet, nurmet ja monimuotoisuuskasvat tai asianmukainen salaojitus. Näihin lisäkustannuksia aiheuttaviin toimiin kunnat voivat kannustaa vuokralaisia esimerkiksi alentamalla perittävää vuokraa vastineena toimenpiteistä.

Toimivallan peruste

Hallintosääntö 26 § 2

Valmistelija

Aarni-Pekka Jakonen, maankäytön suunnittelija
p. 040 737 5390, aarni-pekka.jakonen@palkane.fi

Esitys

Tekninen johtaja Harri Apell

Tekninen lautakunta päättää:

1. Hyväksyä osaltaan liitteenä olevan peltujen salkutuksen ja esittää sitä myytävien peltujen osalta kunnanhallituksen hyväksyttäväksi.
2. Kilpailuttaa vuokrattavat pellot viiden vuoden sopimusajaksi vähimmäishinnalla 125 €/ha/vuosi.
3. Hyväksyä esitetyt pellonvuokrasopimusten sopimusehdot.
4. Valtuuttaa teknisen johtajan sopimaan peltujen kasvukuntosopimuksista valtuuston 2.2.2026 tekemän päätöksen mukaisesti (päivitetty Etelä-Pirkanmaan ilmasto-ohjelma ja Pälkäneen toimenpiteet).

Päätös

1. Lautakunta esittää peltopalstojen salkutuksen kunnanhallitukselle, sillä muutoksella, että poistetaan myytävien listalta 635-443-2-102 (Uusikylä, Tevuntie) ja siirretään kyseinen kiinteistö takaisin vuokrattavien peltujen listalle.
2. Lautakunta päättää kilpailuttaa peltujen vuokrauksen avoimella kilpailutuksella.
3. Lautakunta hyväksyy esitetyt pellonvuokrausehdot esitetyn mukaisesti.
4. Lautakunta valtuuttaa teknisen johtajan solmimaan peltujen vuokrasopimukset sekä huomioimaan vuokrasopimusta tehtäessä kasvukuntosopimukset valtuuston päätöksen mukaisesti (päivitetty Etelä-Pirkanmaan ilmasto-ohjelma ja Pälkäneen kuntakohtaiset toimenpiteet).

Tekninen lautakunta esittää kunnanhallitukselle liitteenä olevan salkutuksen hyväksymistä kunnan omistuksessa olevien peltoalueiden osalta. Salkutuksen mukaisesti vuokrattavana edelleen pidettäisiin peltoalueita 15 eri kiinteistön alueella. Näistä 13 sijaitsee alueilla, joilla voimassaolevan kaavan toteuttaminen/ toteutuminen oikeuttaa kunnan päättämään vuokrasopimuksen esim. myynnissä olevien asuin- ja yritystonttien osalta.

Myytäväksi salkutuksessa esitetään viiden (5) eri kiinteistön alueella olevia peltoalueita, jotka ovat kunnalle tarpeettomia. Alueet sijaitsevat Sappeessa, Aitoossa sekä Uusi-Mälkilässä.

Pälkäneen kunnan hallintosäännön 19 § 3. mukaan kunnanhallitus päättää alueiden ja kiinteän omaisuuden myymisestä ja 30 § 3. mukaan kunnanjohtaja päättää maa-alueiden myynnistä kunnanhallituksen antamien yleisohjeiden mukaisesti sekä allekirjoittaa kunnan puolesta näitä koskevat kauppakirjat.

Toimivallan peruste

Hallintosääntö 19 § 3. ja 30 § 3.

Valmistelija

Pauliina Pikka, kunnanjohtaja
p. 040 573 6390, pauliina.pikka@palkane.fi

Esitys

Kunnanjohtaja Pauliina Pikka

Kunnanhallitus päättää

1. hyväksyä teknisen lautakunnan esittämän kunnan peltoalueiden salkutuksen liitteen mukaisesti.
2. valtuuttaa kunnanjohtajan valmistelemaan yhteistyössä teknisten palveluiden kanssa viiden (5) kiinteistön alueella olevien peltoalueiden myynnin salkutuksen mukaisesti sekä päättämään tarkoitukseen sopivasta myyntitavasta ja markkinaehtoisesta hinnoittelusta.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.